

O králi Ječmínkovi

Cvičení 1: Doplňte správné prepozice: v/ve, na, u, do, k/ke, z/ze, s/se.

___ Moravě ___ roce 894 zemřel Svatopluk. Lidé chtěli mít nového krále, a proto jeden ___ nich řekl, že ___ malé *vesnici*¹ ___ Kroměříže žije hodný a pracovitý muž, pan Zbyněk. Muži odjeli ___ vesnice a navštívili pana Zbyňka, protože ho chtěli za krále. Zbyněk řekl, že bude rád králem, taky proto, že jeho manželka čeká dítě.

Pan Zbyněk, nový král Moravy, odjel ráno ___ vesnice, kde se narodil, protože chtěl poznat města a lidi ___ celé Moravě. Lidé pana Zbyňka rádi viděli a byli ___ něj moc milí. Pan Zbyněk nic nedělal, nepracoval, jenom jezdil ___ koni a usmíval se. Pan Zbyněk *se změnil*². Byl teď tlustý, líný a trochu arogantní.

Když začala zima, přijel král domů. Královna byl šťastná, ale *hned*³ viděla, že se její manžel změnil. Byla taky trochu nervózní, protože věděla, že se *brzy*⁴ narodí jejich dítě. Král ale pořád nepracoval, *zval*⁵ ___ hrad herce a pil mnoho vína. Když šli ráno lidé ___ práce, ___ hradě král a herci zpívali, smáli se a pili víno. Tyto akce byly ale drahé. Lidé museli králi posílat hodně peněz, a byli proto velmi *nespokojení*⁶ a neměli krále rádi.

Jednou večer přišla královna ___ králi ___ pokoje. Krále bolela hlava, protože celou noc pil víno. Královna byla velmi unavená: „Zbyňku, musím *s tebou*⁷ mluvit. To, co děláš, je velmi nemorální! Lidé ti musí posílat velké peníze a jsou chudí, mají hlad a jejich děti jsou nemocné! Jsi zlý, arogantní a *hloupý*⁸!“ Král měl velký vztek. Královna měla strach a *utekla*⁹ ___ pokoje. Král *utíkal*¹⁰ za královnou a měl ___ ruce dlouhý *nůž*¹¹. Byl ale *pomalý*¹² a královna utekla ___ hradu ___ lesa. ___ lesa utekla ___ *pole*¹³, kde byl *ječmen*¹⁴. Král manželku ___ lese *dlouho*¹⁵ hledal, ale nenašel ji, a proto se vrátil ___ hrad. Měl pořád vztek.

Unavená královna *zůstala*¹⁶ ___ poli a ___ noci se jí tam narodil syn. Ráno ji našli lidé. Královna odešla ___ synem ___ vesnice a lidé jí *pomáhali*¹⁷. Lidé řekli, že se její syn bude jmenovat Ječmínek, protože se narodil ___ ječmeni. Král čekal, *až*¹⁸ se královna vrátí. Královna ale nepřišla.

Král poslal muže ___ každé vesnice a ___ každého města ___ Moravě. Muži se vrátili, ale nevěděli, kde královna je. Věděli jenom, že král má syna. Král byl nešťastný. Teď viděl, že byl *opravdu*¹⁹ zlý a arogantní egoista. Jezdil ___ koni ___ Moravě a hledal manželku a syna. Jednou král uviděl ___ *cestě*²⁰ starého muže a *zeptal se*²¹ ho: „Nevíš, prosím, něco *o*²² mé manželce?“ Muž se ___ krále díval a potom řekl: „Ano, vím. Její syn bude jednou velkým králem Moravy. Ale ty ani syna, ani královnou nikdy nenajdeš.“

Král se vrátil domů a byl velmi smutný. Pozval ___ hrad herce a hudebníky, ale byl pořád moc nešťastný. Nakonec *skočil*²³ ___ hradní *studny*²⁴.

Nová slova

1) **vesnice (f.)** = village; 2) **změnit se** (perfektivum; změnil se, změnil se) = to change; 3) **hned** = immediately; 4) **brzy** = soon; 5) **zvat** (imperfektivum; zval, zve, bude zvat) = to invite; 6) **spokojený, á, é** = satisfied; 7) **s tebou** = with you; 8) **hloupý, á, é** = stupid; 9) **utéct** (perfektivum; utekl, uteče) = to flee; 10) **utíkat** (imperfektivum; utíkal, utíká, bude utíkat) = to flee; 11) **nůž (m.)** = knife; 12) **pomalý, á, é** = slow; 13) **pole (n.)** = field; 14) **ječmen (m.)** =

barley; 15) **dlouho** = for a long time; 16) **zůstat** (perfektivum; zůstal, zůstane) = to stay; 17) **pomáhat** (imperfektivum; pomáhal, pomáhá, bude pomáhat) = to help; 18) **až** = until; 19) **opravdu** = really, truly; 20) **cesta (f.)** = path, road, way; 21) **zeptat se** (perfektivum; zeptal se, zeptá se) = to ask; 22) **o + akuz. nebo lok.** = about; 23) **skočit** (perfektivum; skočil, skočí) = to jump; 24) **studna (f.)** = well

Cvičení 2: Řekněte, co je pravda (ANO) a co není pravda (NE).

1. Ve Slezsku v roce 894 zemřel Svatopluk.	ANO – NE
2. Muži odjeli do vesnice blízko Kroměříže a navštívili pana Zbyňka.	ANO – NE
3. Pan Zbyněk jezdil po Moravě, nic nedělal a nepracoval.	ANO – NE
4. Když se Zbyněk vrátil, jeho manželka byla šťastná, že ho vidí.	ANO – NE
5. Pan Zbyněk pracoval od rána do večera.	ANO – NE
6. Pan Zbyněk se nezměnil, byl pořád stejný.	ANO – NE
7. Manželka pana Zbyňka odešla, protože už manžela neměla ráda.	ANO – NE
8. V noci se královně narodil syn.	ANO – NE
9. Lidé řekli, že se syn královny bude jmenovat Ječmínek.	ANO – NE
10. Královna se nakonec vrátila na hrad k manželovi.	ANO – NE

Cvičení 3: Doplněte slovesa imperfektivní a perfektivní.

říkat/ _____	_____ /usmát se	_____ /poslat
navštěvovat/ _____	měnit (se)/ _____	utíkat/ _____
_____ /počkat	začínat/ _____	nacházet/ _____
znát/ _____	_____ /pozvat	vracet se/ _____
_____ /uvidět	_____ /vypít	ptát se/ _____

Cvičení 4: Doplněte do vět perfektivní slovesa ve správné formě.

- Včera jsem viděl na ulici kamaráda. Když _____ ho _____, pozdravil jsem ho.
- Na poště jsem posílal balík. Když _____ ho _____, šel jsem nakoupit.
- Zval jsem kamaráda na kávu. Když _____ ho _____, povídali jsme si o práci.
- Ptal jsem se učitele na gramatiku. Když _____ ho _____, už jsem všemu rozuměl.
- Večer jsem se vracel domů. Když _____ domů, šel jsem spát.
- Ráno jsem pil kávu. Když _____ ji _____, dal jsem si ještě jednu.
- Mínulý rok jsem často navštěvoval babičku. Když _____ ji včera _____, měla radost.
- Říkali to v televizi. Když to _____, byl jsem moc překvapený.
- Obvykle jsme lekci začínali v 9 hodin. Když _____ včera _____, bylo 9.30.
- Obvykle se nikdy neusmíval. Když _____ dneska ráno _____, byl jsem šťastný.

Cvičení 5: Doplněte do vět slova ve správné formě.

cesta • vesnice • pokoj • pole • nůž • královna • kůň • les

1. V malé _____ žije moc hodný muž.	5. Král jenom jezdil na _____ a nepracoval.
2. Král měl v ruce dlouhý _____.	6. Královna v noci zůstala na _____.
3. Královna utekla z hradu do _____.	7. Královna přišla ke králi do jeho _____.
4. Král uviděl na _____ starého muže.	8. Nenajdeš nikdy ani syna, ani _____.

Cvičení 6: Doplňte formy akuzativu.

1. Lidé chtěli mít _____ (nový král).
2. Nedivám se na _____ (ta romantická komedie).
3. Král hledal _____ (manželka a syn).
4. Ráno obvykle nepiju _____ (černá káva).
5. Čekal jsem na _____ (kamarád Petr) na nádraží.
6. Starý muž se na _____ (smutný král) dlouho díval.
7. Nemám _____ (starší sestra), ale mám _____ (starší bratr).
8. V práci mám _____ (inteligentní kolegyně).
9. Nekoupil jsem si včera _____ (ta moderní učebnice).
10. Král nikdy nepil _____ (minerální voda).

Cvičení 7: Doplňte formy genitivu.

1. Král odjel z _____ (malá vesnice).
2. Nejsem z _____ (Velká Británie), ale jsem z _____ (Česká republika).
3. Královna přišla ke králi do _____ (jeho pokoj).
4. Zeptal jsem se na to _____ (náš učitel).
5. Mám strach z _____ (ten velký pes).
6. Královna utekla z _____ (hrad) do _____ (černý les).
7. Král pracoval od _____ (ráno) do _____ (večer).
8. Král pil mnoho _____ (červené víno) a jedl málo _____ (zelenina).
9. Bojím se _____ (ta stará žena).
10. Nejdřív půjdeme do _____ (kino), pak do _____ (restaurace) a nakonec do _____ (ten nový klub).

Cvičení 8: Doplňte formy lokálu.

1. Na _____ (Morava) v _____ (rok) 894 zemřel Svatopluk.
2. V _____ (malá vesnice) žil jeden hodný muž.
3. Král jezdil na _____ (kůň), ale nejezdil na _____ (kolo).
4. Král manželku v _____ (les) dlouho hledal.
5. Královna zůstala v _____ (noc) na _____ (pole).
6. Nikdy jsem nebydlel v _____ (Praha) ani v _____ (Brno).
7. Král bydlel na _____ (hrad).
8. V _____ (léto) jsem cestoval po _____ (Evropa).
9. Včera večer jsem byl v _____ (supermarket), na _____ (pošta) a taky v _____ (banka).
10. Jednou král uviděl na _____ (cesta) starého muže.

*Cvičení 9: Doplňte zájmeno **se** na správné místo.*

1. Pan Zbyněk moc změnil, když jezdil po Moravě a nic nedělal.
2. Minulý týden jsme moc těšili na výlet do Polska.
3. Myslím, že učitel na to cvičení nebude ptát.
4. Hodí ti to příští týden ve středu v 8 hodin?
5. Nevím, kdy narodila moje babička.
6. Včera večer jsem vrátila domů v 11 hodin.
7. Dneska už nebudu učit, jsem moc unavená.
8. Určitě večer nebudu dívat na televizi.
9. Včera jsem neučil anglicky, protože jsem neměl čas.
10. Nevím, jak jmenuje ta slavná spisovatelka.

Cvičení 10: Napište opozita.

nový král x _____	starý muž x _____
tlustý muž x _____	zlý člověk x _____
líná kolegyně x _____	nespokojené dítě x _____
šťastná královna x _____	velký hrad x _____